

INHOUD

- Advertenties.
- Peer Aerts uit Lille werd geen soldaat in 1835.
- Op wandel in de archeologie

**Heemkundige Kring v.z.w.
"Norbert de Vrijter"
Lille**

Rek.nr 954-7353871-55
"Norbert de Vrijter" V.Z.W.
p.a. Jos Aerts, Boskant 17
2275 Lille

afgiftekantoor 2275 Lille

MEDEDELING

- Voorstelling jaarboek '95 op
17 en 18 februari 1996.

DRIEMAANDELIJKS KONTAKTBLAD
VAN DE HEEMKUNDIGE KRING
'Norbert de Vrijter'

**Twaalfde jaargang nr 50
november '95.**

insert-reklame

PEER AERTS UIT LILLE WERD GEEN SOLDAAT IN 1835

Dank zij zijn financieel sterke vader

De lotelingen:

De afschaffing van de militaire dienst is een politieke beslissing die de meeste jongeren aangenaam heeft verrast ook al beweren zij bij hoog en laag dat politiek hun niets zegt. De wet van de algemene dienstplicht werd gestemd juist voor wereldoorlog I op 27 maart 1913.

In de 19de eeuw werden de militairen gevonden bij vrijwilligers. Voor zover het aantal vrijwilligers niet voldoende was werden de ontbrekende manschappen gevonden bij loting. Elke jongeman van negentien jaar ging dus loten. Wie een klein nummer trok was erin geloot en moest soldaat worden, wie een groter trok was eruit geloot en was vrijgesteld. De eersten gingen na loting op zwier om hun leed te verdrinken en de anderen dronken uit blijdschap.

Wie was vrijgesteld van dienst?

- Degenen die kleiner waren dan "vijf voet" = 1,56 m.
- Al degenen met erge lichamelijke letselen.
- De erge Zieken.
- Priesters, of deze die voor priester studeerden.
- Alle jongens die het bewijs binnenbrachten dat zij de enige zoon van het gezin waren.

Een plaatsvervanger voor Peer Aerts.

Wie erin geloot was en financieel sterk genoeg kon een plaatsvervanger laten dienst nemen, natuurlijk tegen betaling. Gewoonlijk kreeg de plaatsvervanger een bepaald bedrag in handen bij het beginnen van de dienst, ongeveer een vijfde deel en het overige moest in de kas gestort worden van het korps waarin de plaatsvervanger dienst deed.

De diensttijd bedroeg achttien maanden.

Zo vond ik in het Rijksarchief te Antwerpen een ontrakt opgesteld door notaris Wuyts van Lille in 1834. Een kontrakt tussen PETRUS AERTS, een bemiddelde boerenzoon uit Lille, en JAN DIERCKX, een arme drommel uit Wechelderzande.

Ziehier het kontrakt:

"Voor ons, Notaris Wuyts, resideerende te Lille, int bijzijn van Andreas Poels (geboren te Wechel) timmerman en Petrus Van Mol, schoenmaeker, beyden woonende te Lille, als getuygen. Compareerden (verschenen) JOANNES AERTS, landbouwer, woonende te Lille, stipuleerende voor en in naem van PETRUS AERTS, zijnen zoon, landbouwer, geloot en getrokken hebbende ten jaere 1834, nummer vier.

JAN DIERCKX, woonende te Wechelerzande. Denwelcke ons hebben verklaerd te weeten:

**Den comparant ter eenre aen te bieden als plaatsvervanger van voornoemden Petrus Aerts, zijnen zoon, den gezegden Jan Dierckx en comparant ter andere zijde bij de Nationae/e Militie te willen dienen voor en in plaets van meergemelden Petrus Aerts.*

**En hebben comparanten ons vertoonend een certificaet van de Heere Gedeputeerde Staeten deezer Provincie, houdende goedkeuring van voorschreven plaatsvervanger en een kwittantie dat door den eersten comparant is gestort de som van dry en vyftig frank.*

**En nadat wij de comparanten de verpligtingen aen de welcke zij zich van wederzeyden zouden onderwerpen, hebben voorgehouden, zijn zy in onze tegenwoordigheyd overeen gekomen als volgt:*

Dat den gezegden Jan Dierckx zich verbind om de plaets te vervangen bij de Nationaele Militie van Petrus Aerts, denwelcken tot den dienst is opgeroepen, en aen alle zyne verpligtingen in den dienst voor hem te voldoen op voorwaerde van:

A. Dat den comparant ter eenre in recompense van dienst aen den comparant ter andere zyde zich verbind te zullen betaelen op den dag zijner inlyving eene somme van eenendertigh frank veertigh centimes.

B. Den comparant ter eenre verbind zich alnog na het eyndigen van den militairen dienst hem te zullen betaelen eene somme van duyzend acht en tachentigh frank vier en veertigh centimes

Deze betaeling zal maer plaets vinden in het geval dat Petrus Aerts van alle verpligtingen zal bevryd zyn. Hij verbind er ook toe den interest van voormelde somme te zullen betaelen op den voet van vier ten honderd sjaers, ingang te nemen met den dag zyner inlyving.

C. Den comparant verbind zich binnen de maend na de inlyving in de kas van het Corps tot welck hij behoort zonder korten aen voorschreeven somme te zullen storten de somme van honderd vyftigh frank die na het eyndigen van den diensttyd door den plaetsvervanger zal worden ontfangen.

Verklaerende den comparanten ten slotte, dat behalve alle het hier boven staende door hen ter zaecke voorschreeven niets is gegeven of genoten, of geduerende den diensttyd gegeven of genoten zal worden.

Waervan akte, voorgelezen aen partyen en getuygen.

Gedaen en gepasseerd te Lille, ten kantoore van den Notaris den eenentwintig sten Mey, achttien honderd vyf en dertigh. En hebben de comparanten en de getuygen den tegenwoordighen act met ons Notaris geteeckend, den comparant ter andere zyde heeft verklaerd om ongeleerdheidsredenen niet te kunnen teekenen.

.J: Aerts

A..Poels

P. Va Mol

Fr. Wuyts

Signalement van den plaetsvervanger

Gebooren te Antwerpen.

Oud: Vier en twintigh jaer.

Hebbende het laetste jaer gewoond te Wechelerzande.

Zoon van Maria Elisabeth Dierckx, nog in leeven en woonende te Antwerpen, van beroep dienstmeyt

Lang: een el en zes honderd vyf en dertigh streepen.

Aenzigt: ovael.

Dogen: bruyn.

Neus: groot mond: idem

Kin: rond

Hair: zwart

Wenkbrauwen: idem.

Merckbaere teekenen: geen. "

Peer Aerts en familie:

Petrus, Peer genoemd, is te Lille geboren op 7 december 1815, als zoon van Joannes en Elisabeth Simons.

Gehuwd eveneens in Lille op 16 februari 1844 met **Catharina Wouters**, ook te Lille geboren op 5 juli 1817, als dochter van Petrus en Dimphna Stickers.

Peer Aerts overleed te Lille, als landbouwer, op 30 augustus 1860, slecht 44 jaar oud.

Zijn kinderen: - Willem ° 13 juli 1846
 -Frans °1 februari 1851
 -Justina °11 november 1852
 -Regina °7 november 1855
 . Theresia °25 december 1858
 -Sophia °10 februari 1861

Het gezin woonde op Borze nr 16. Het jongste kind werd geboren wanneer vader reeds maanden overleden was.

De weduwe hertrouwde en verhuisde naar Kauwenbergte Lille.

Jules Van Olmen
Wechelderzande

TENTOONSTELLING + VOORSTELLING JAARBOEK

Op 17 en 18 februari 1996 houdt de heemkundige kring een tentoonstelling van "oude emaille reclamepanelen" en stelt het haar jaarboek '95 voor. Leden hebben dan de mogelijkheid om hun exemplaar te komen afhalen.

Meer informatie volgt in ons volgende kontaktblad.

OP WANDEL IN DE ARCHEOLOGIE

Inleiding

Als u in Antwerpen op wandel bent, hebt u ongetwijfeld "wandeling nr. 1" van de bekende gids, George Van Cauwenbergh, reeds ondernomen. Wanneer men dan de oude gevels, straatnamen en ook stadswanden beter gaat bekijken, komt men automatisch tot een terugblik in het verleden van deze stad.

Elk gebouw tekent zich af in de bodem, of deze nu nieuw of oud is. Dit is eens te meer gebleken bij de uitgravingen voor de ondergrondse parking achter het stadhuis, waar verschillende grondlagen duidelijk zichtbaar werden afgetekend. Op die manier wordt het mogelijk hun opeenvolging door de eeuwen heen te achterhalen.

Een manier om het verleden te leren kennen is gegevens verzamelen door onderzoek van de bodem. Deze methode noemt men de archeologie of het oudheidkundig bodemonderzoek. Bedoeling is leven en werk van de mens uit vroegere tijden te reconstrueren. De term "archeologie" duidt, beter dan welke omschrijving ook, aan waarover het gaat; het woord is afkomstig uit het Grieks "archaios" = oud en "logos" = wetenschap.

Hoe komt men er nu toe zich voor dit werk te interesseren? Hoe gaat een archeoloog te werk?

Vooreerst moet hij de plaats bepalen waar zal gegraven worden (de prospectie), want niet overal zitten oudheidkundige vondsten in de bodem. Eenmaal de plaats bepaald, kan de uitgraving beginnen.

Bedoeling van de opgravingen is zoveel mogelijk gegevens verzamelen over grondlagen, paalgaten, muren, kuilen, aardewerk, enz...

Na de opgraving begint het eigenlijke werk, nl. het verwerken van de verzamelde gegevens. Wat betekenen de grondlagen? Hoe volgen ze elkaar op? Tot welk gebouw behoren de blootgelegde muren of muurfragmenten? Welk type van aardewerk is het? Hoe oud zijn de vondsten en waarvoor hebben ze gediend?

Wanneer deze vragen beantwoord zijn, heeft men een idee hoe de mensen vroeger op die plaats leefden, welke voorwerpen ze gebruikten, enz...

Uiteindelijk stelt men de resultaten van dit onderzoek op schrift, zodat iedere belangstellende er kennis van kan nemen.

In de jongste jaren heeft de archeologie een enorme belangstelling verworven, zodat oudheidkundige en amateurskringen in aantal toenemen. Het werk dat deze kringen doen, mag men niet achteloos voorbijgaan daar de leden van deze verenigingen hun streek doorgaans goed kennen, zodat zij een niet te onderschatten bijdrage leveren op het gebied van de archeologische prospectie.

Met deze inleiding hoop ik een klein tipje te hebben opgelicht van de grote wetenschap die archeologie is.

De archeoloog moet opsporen, opgraven, bestuderen en publiceren.

1. Het opsporen

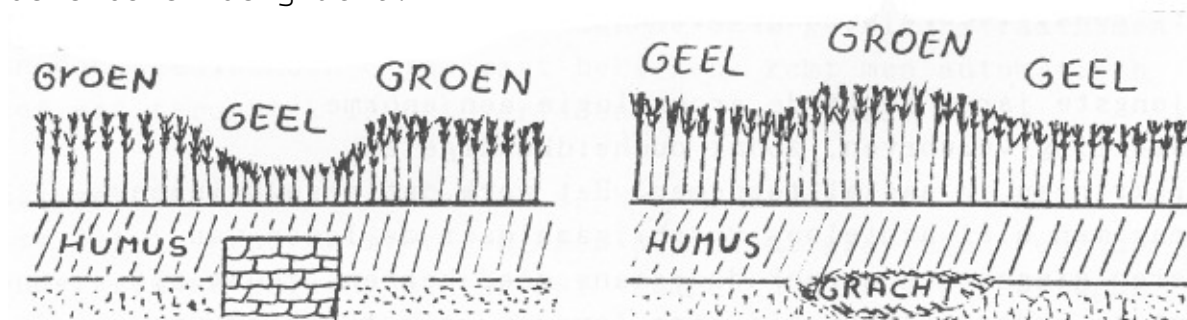
Verskillende technieken kunnen gebruikt worden bij het opsporen (prospectie) van archeologische vondsten.

a. Toevalsvondsten

Vondsten kunnen aan de oppervlakte komen door erosie, wegspoelen van grond, zandverstuiving, verwerking van de bodem (bv. de Romeinse heirbaan in Israël die zelf terug werd gebruikt door Mosje Dajan), bij uitzonderlijk laag getij van de zee (het Nehallenia-heiligdom in de Oosterschelde en middeleeuwse dorpen, o.a. Mariekerke in de buurt van Oostende), bij droogteperiodes (paaldorp in Zurich), door menselijke activiteit zoals ploegen, wegenwerken, graven van grachten en putten, aanleggen van wegen en autostrades waarbij zeer veel wordt vernield, zowel archeologen als paleontologisch (kennis van de uitgestorven dieren en planten) vermits tot kort België geen wetgeving bezat voor het signaleren van dergelijke bodemvondsten.

b. Vondsten aan de oppervlakte zichtbaar

De nu nog zichtbare monumenten zoals gebouwen, grafheuvels, menhirs en dolmens. Bepaalde verkleuringen in de bodem geven kostbare aanwijzingen: planten groeien trager wanneer er een muur in de grond steekt en groeien vlugger wanneer er een gracht in de ondergrond aanwezig is (meer vochtigheid): in de zomer zullen de planten boven de muur sneller geel worden dan deze boven de gracht.

Bepaalde dieren die onder de grond leven (mollen en konijnen) kunnen archeologische voorwerpen aan de oppervlakte brengen of bij het graven van gangen aanduiden. Ze kunnen hierbij ook verwarring stichten omdat ze wel eens een middeleeuwse scherf in een Romeinse kruik kunnen brengen.

c. Opsporen met hulp van kaarten en plannen

Op oude kaarten en plannen staan soms zaken vermeld die nu niet meer bestaan, vb. handboeken waarin oude straten worden vermeld, enz...

Een tweede aanduiding is de toponymie met namen zoals steenakker, panhuis, duivelsgat, vagevuur, galgenberg, enz... Te Belsele was er nl. de zogenaamde "klokkeput" waarvan men vertelde dat er op die plaats een kerk was vergaan wegens goddeloosheid. Men beweert nu nog dat men er 's nachts of bij slecht weer de klokken kan horen luiden.

d. Actieve prospectiemethode

Bij deze wijze van opsporen wordt gebruik gemaakt van moderne natuurwetenschappelijke methodes.

De luchtfotografie: hier hangt alles af van het spoor en de grondsoort. Zandgronden zijn slecht, beter zijn löss en kleigronden; nog beter zijn kalk en mergelgronden om aftekeningen waar te nemen.

Onderwaterprospectie: deze opgravingen zijn zeer moeilijk omdat men onder water dezelfde technieken moet gebruiken als op de begane grond.

De geofysische methode is de methode van de elektrische weerstand in de grond (verschil van weerstand tussen een ondergrondse muur of gracht). Hoe groter de weerstand, des te harder de voorwerpen die onder de grond zitten. Hier speelt echter ook de vochtigheid een grote rol zodat men niet altijd met zekerheid kan bepalen of er ja dan neen iets onder de grond steekt.

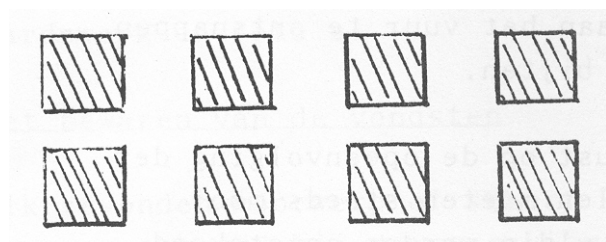
De bodemkunde bestudeert de bovenste aardlaag in tegenstelling tot de geologie die alle aardlagen bestudeert. De bodemkunde bestudeert alleen de laag die blootgesteld is aan natuurlijke en menselijke activiteiten. De zware materialen in de bodem worden mettertijd geleidelijk naar de 2de laag gestuurd door regenval en zo bekomt men de uitgelaagde laag of, meer algemeen, de uitgelaagde bodems.

Scheikundige methodes. Hier bestudeert men de zuurtegraad van de bodem, niet zozeer voor het vinden van koper of ertsen, maar voor het bepalen van humus en kalk.

Elektromagnetische detector dient voor het bepalen van het magnetisch veld van de bodem. Deze is overal constant, behalve daar waar menselijke activiteiten verstorend hebben gewerkt.

2. Het opgraven

Doel: alle sporen uit de grond halen: resten van muren of de negatiefsporen ervan; potten, paalgaten, enz... Deze sporen moeten worden opgetekend in hun onderling verband.

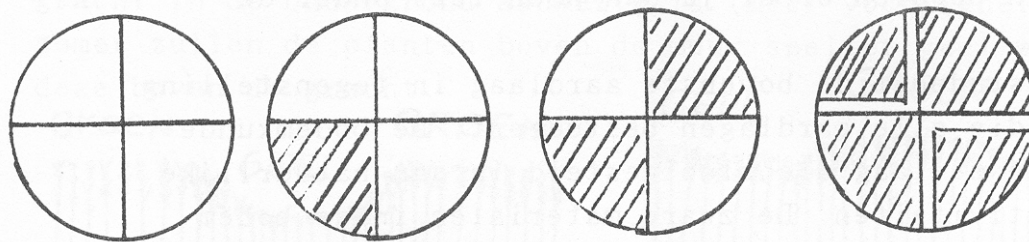
Er zijn drie opgravingstechnieken:

De Gridmethode: hierbij worden vierkante werkputten naast elkaar gegraven zodat men het verloop van alle profielen beter kan volgen.

Opgravingen door lange sleuven: van één tot enkele meters breed met een lengte van 30 m. Deze methode wordt toegepast om een overzicht te krijgen van het opgravingsterrein en de stratigrafie.

De kwadrantenmethode: deze techniek wordt aangepast aan de aard van hetgeen men opgraaft. Men past deze techniek nu overal toe voor grafheuvels, motten en andere ronde overblijfselen.

Wat de graaftechniek betreft: men gebruikt steeds de afschavingstechniek, waarbij door middel van een schop of truweel dunne laagjes zand worden weggenomen.

Alvorens echter een van deze drie methoden te gebruiken is het vereist dat men twee vaste punten heeft op het terrein om het opgravingswerk te lokaliseren en later in kaart te brengen.

Fasen van het onderzoek: bij een opgraving worden volgende fasen doorlopen:

- A. Morfologisch onderzoek
- B. Stratigrafisch onderzoek
- C. Het optekenen van de gegevens

A. Het morfologisch onderzoek bestaat uit het opzoeken, verzamelen en bewaren van overblijfselen uit het verleden, zoals oude ruïnen, muren (aan- of bijbouw, oversnijdingen, houten palissades). Vb. de gaten (= negatiefsporen) van de lijken te Pompei, waaronder dat van een hond die in een laatste krampachtige poging om nog aan het vuur te ontsnappen heeft getracht zijn ketting over te bijten.

B. Het stratigrafisch onderzoek berust op de opeenvolging der verschillende grondlagen. De profielen moeten steeds mooi verticaal worden afgegraven en zorgvuldig worden opgetekend. De onderste lagen zijn steeds ouder dan de erop liggende lagen, doch men moet steeds aandacht hebben voor verstoring van boven af.

C. Het optekenen van gegevens: foto's en beschrijving.

De bodem is steeds objectief en hetgeen de archeoloog eruit haalt is meestal subjectief. Het bodemarchief kan slechts eenmaal gelezen worden. Daarom moet er steeds onmiddellijk foto en tekening gemaakt worden van de profielen, platte gronden, detailtekeningen. Een nauwkeurige beschrijving en

nummering van de vondsten mag niet nagelaten worden. Daarom is het ook uiterst belangrijk een dagboek aan te leggen, zodat men dag aan dag kan bijhouden wat er gebeurt.

3. Het bestuderen

Na de opgraving worden de vondsten gereinigd. De scherven van verschillende types aardewerk worden samengebracht volgens het type baksel: rood aardewerk, blauw-grijs, steengoed, Plateel, enz...

Uit de scherven wordt, indien mogelijk, het vaatwerk gereconstrueerd.

Elk voorwerp wordt uitvoerig geschreven, getekend en gefotografeerd. Na vergelijking is het mogelijk tot een datering te komen. Alle gegevens volgens de verschillende methodes (voorwerpen, tekeningen, foto's, beschrijvingen) verzameld, worden vervolgens met elkaar in verband gebracht om er mogelijke conclusies uit te trekken.

4. Het publiceren van de opgraving

Elk niet gepubliceerd voorwerp of grondspoor is verloren! Daarom moet men een zo gedetailleerd mogelijk verslag van de opgraving opstellen met bijvoeging van kaartjes (zo mogelijk kadasterplan van het terrein), de gesitueerde getekende plannen, tekeningen van de gevonden voorwerpen, scherven in aardewerk en foto's.

5. Het bewaren van de vondsten

Elk gevonden voorwerp of scherf krijgt zijn nummer (reeds vroeger gebeurd bij de opgraving zelf of (soms) bij het bestuderen. Deze voorwerpen worden dan volgens hun kennummer gekatalogeerd om nadien in een veilige plaats te worden opgeborgen tot nader onderzoek.

6. De datering

Hoe kennen de archeologen de ouderdom van een voorwerp? Welke methodes gebruikten ze om de ouderdom van de vondst te bepalen?

Er zijn twee soorten dateringen: de relatieve en de absolute. De relatieve chronologie geeft de volgorde, de opeenvolging van voorwerpen en constructies. De absolute chronologie geeft de exacte datum van een voorwerp, vb. munten.

A. De relatieve datering

De typologie geeft de evolutie, de vorm van een voorwerp, zoals de eerste bronzen bijlen die gevonden werden naar de vorm van de gepolijste bijlen in vuursteen (steentijd). De Keltische munten: het prototype ervan is de Macedonische stater van Philippus van Macedonië. Op de vroegste vindt men Apollo en de wagen met vierspan terug, op latere vindt men nog enkele streepjes en bolletjes.

De typologie van het aardewerk is een der meest frappante. Men neemt als eerste strenge onderverdeling deze op basis van de technieken (Romeins aardewerk, Belgisch aardewerk, gevernist aardewerk, enz...) Daarna komt men tot een verdere uitbouw van de typologie met vaasvorm, fles, kruik, amfoor, dit voor het Romeins aardewerk. Aardewerk van een andere periode heeft niet dezelfde naam. Zo noemt men het voorwerp dat men in de Romeinse tijd een kruik-amfoortje betitelt, in de bronstijd een oorpotje. Zo zijn er nog moeilijkheden zoals het Belgisch aardewerk dat niet overeen komt met het verspreidingsgebied der Belgae en het is eveneens verdeeld in verschillende technieken. Verder is hetgeen men gevernist aardewerk noemt, aardewerk dat juist niet gevernist is, maar beschilderd. De term komt echter van het Duitse "gefernischt". Het aardewerk dat nog het meest het geverniste benaderd is terra-sigillata.

Verder hebben we het verschil van aardewerk-type, zoals vb. het verschil van rand, het verschil in de verhoudingen (vormtypes). Hierbij vinden we dan karakteristieken die aan mekaar verbonden en/of gebonden zijn, vb. een bolle kruik zou enkel met een speciale gekartelde rand voorkomen (= een hypothetisch voorbeeld), of met een speciale voet, een soort van "linked factors" dus.

De volgende stap is onvermijdelijk:

De stratigrafie; de Romeinse grondlagen liggen boven die van de ijzertijd en onder deze der middeleeuwen.

Met de gesloten vondsten moet men ook steeds voorzichtig zijn, vb. de voorwerpen in een bronsdepot hebben een terminus antequiem (einddatum voor dewelke) maar ze kunnen gefabriceerd zijn met een tussentijd van verschillende honderden jaren.

Een graf is steeds een gesloten vondst, maar twee graven van ééNZelfde grafveld, die zich zelfs vlak naast mekaar bevinden, vormen samen geen gesloten vondst.

B. De absolute datering

Vergelijkingen te maken uit reeds vroeger gedateerde voorwerpen of feiten uit andere culturen, vb. onbekend type pot met een munt van Nero. De uitbarsting van de Vesuvius verwoeste Herculaneum en Pompei in 79. Al hetgeen er gevonden wordt dateert dus van voor 79.

De Dendrochronologie, dit is het jaarringen-onderzoek. De groei van bomen verschilt van jaar tot jaar, wat men terugvindt in de jaarringen. De groei voor alle bomen in hetzelfde jaar is echter gelijk, zodat de jaarringen van hetzelfde jaar zullen overeenkomen. Men kent bomen waarvan men weet wanneer ze geplant zijn en van andere waarvan men dat niet weet en van deze bomen vergelijkt men dan de jaarringen om de ouderdom terug te vinden.

Deze methode is van belang voor de archeologie bv. in verband met de houten constructie van de Romeinse waterputten. Meerafzettingen (varven chronologie). Zo komen we meer op het geologisch vlak alhoewel ook de archeologie er vaak beroep op doet. Varven zijn jaarlijkse afzettingen van zwartere lagen in de winter en lichtere zandlagen in de zomer. Per jaar is er een afzetting van zand en leem: d.i. de varve. De intensiteit verschilt van jaar tot jaar; De afzetting is ongelijk van jaar tot jaar, zodat de methode der varven ongeveer gelijk is aan de dendrochronologische methode want er zijn ook typische opeenvolgingen. Dit systeem werd vooral afgezet gedurende de ijstijden, dus tijdens de uitbreiding van de menselijke activiteit naar het noorden en de uitbreiding der bossen. De opeenvolgende structuren kunnen gedateerd worden, voor andere structuren steunt men zich dan op de basisstructuren die een vertrekpunt geven. Vooral goed voor Scandinavië, de Baltische Zee, de Noordzee.

C. C14-onderzoek

De kernfysica en de opzoekingen over de radio-activiteit zijn gelukkig niet alleen gewijd aan de ontwikkeling van nieuwe middelen voor vernietiging. Onder de vreedzame toepassingen van deze wetenschap vinden we de dateringsmethode van archeologische materialen volgens hun inhoud aan radio-actieve koolstof (radiocarboon of C14). Uiterst vereenvoudigd voorgesteld berust deze methode op de volgende principes: er zijn twee soorten koolstof: C12 en C14. Alleen C14 is radio-actief en komt voor in de samenstelling

van alle levende wezens (mensen, dieren). Professor W.F. Libby heeft berekend, dat de verhouding tussen radio-actief en niet radio-actief carboon constant blijft in alle levende materie. Bij het afsterven wordt deze verhouding echter verbroken omdat er geen nieuwe C14 meer gevormd wordt en het bestaande C14 degenerereert tot C12. Na ± 5.600 jaar is de helft van C14 weer omgezet in C12. Deze tijd noemt men de halveringstijd. $\frac{1}{4}$ Van de oorspronkelijke C14 vindt men terug na 11.200 jaar, $\frac{1}{8}$ na ± 18.800 jaar, enz...

Wanneer men echter een houtskoolmonster neemt dan kunnen allerlei factoren de juistheid van het C14 onderzoek verstoren. Het vastnemen, de verpakking waarin het geplaatst wordt, aanwezigheid van brandende tabak, de weg die men moet afleggen, enz... In het labo wordt het monster fijn gemalen. De C14 is dan geconcentreerd en dan volgt de datering, maar het duurt lang voor men ze kent. Nu rekent men vanaf 1950 of 1960. Wanneer men twee monsters met dezelfde datum heeft, dan is het resultaat absoluut juist of absoluut verkeerd.

Gewoonlijk neemt men slechts één monster.

Dan zijn er nog andere natuurwetenschappelijke methodes. Die gaan we maar even vernoemen om dit korte artikel niet te verzwaren met formules en andere ingewikkelde methodes van een onderzoek, o.m. de Argon-Potassium en de Argon-Kaliummethode. Beide dienen voor datering ouder dan 70.000 V.C..

Tenslotte dient er onderlijnd dat de archeologie tot in de kleinste bijzonderheden objectief moet blijven en, met haar prospectie en interpretatiemethodes in een wetenschappelijke discipline blijven. Met de hulpwetenschap van de geschiedenis heeft zij vooral als taak, met behulp van andere documenten, de verschillende stadia van de materiële beschaving van de mensheid te reconstrueren.

J. Ackermans.

Bibliografie: S.J. DE LAET, Archeologie en haar problemen.
Antwerpen, 1957.